

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2232/2022
14.07.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бисерке Живановић, председника већа, Споменке Зарић и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Марко Лазовић, адвокат из ..., против тужене „Електродистрибуција Србије“ д.о.о. Београд, чији је пуномоћник Милутин Радоичић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3523/20 од 01.03.2022. године, у седници већа одржаној 14.07.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3523/20 од 01.03.2022. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев туженог за накнаду ревизијских трошкова.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 1471/20 од 31.08.2020. године, ставом првим изреке, утврђено је да постоји потраживање тужиоца према туженој у износу од 61.923,00 динара на дан 08.08.2016. године. Ставом другим изреке, утврђено је да постоји потраживање туженог према тужиоцу у износу од 61.923,00 динара на дан 08.08.2016. године. Ставом трећим изреке, пребијена су узајамна потраживања тужиоца и тужене у износу од 61.923,00 динара, а ставом четвртим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3523/20 од 01.03.2022. године, ставом првим изреке, укинута је првостепена пресуда. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезана тужена да тужиоцу на име накнаде штете по основу мање исплаћене отпремнине због одласка у пензију исплати износ од 61.923,00 динара, са законском затезном каматом на тај износ почев од 08.08.2016. године до коначне исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је истакнути приговор компензације из поднеска тужене од 16.04.2021. године, као неоснован. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 73.131,00 динара, са законском затезном каматом почев од извршности до исплате. Ставом петим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 37.254,00 динара, са законском затезном каматом

од извршности до исплате. Ставом шестим изреке, одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка као неоснован.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ 72/11 ... 55/14), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код тужене на пословима главног референта за енергетику у огранку ... . Тужиоцу је престао радни однос 07.08.2016. године, због испуњења услова за старосну пензију. Тужиоцу је обрачуната отпремнина у износу од 372.480,00 динара и иста је умањена за износ од 61.923,00 динара на име неотплаћеног зајма по одлуци туженог од 13.03.2014. године, док му је преостали износ отпремнине од 310.557,00 динара уплаћен на текући рачун дана 29.09.2016. године. Споразумом о исплати и расподели средстава одобрених за исплату зајма запосленима код тужене од 13.03.2014. године, између осталог је одобрена и исплата средстава, тј. зајма запосленима и одређено да ће се запосленима исплатити износ од 61.923,00 динара, као и да ће се услови и начин враћања зајма утврдити најкасније до 01.06.2014. године, с тим да ће се зајам отплаћивати обустављањем припадајућег износа рате за отплату зајма од исплате зараде, односно накнаде зараде. Чланом 5. став 3. Протокола о исплати зајма запосленима од 11.03.2014. године, прописано је да су запослени којима престаје радни однос пре почетка отплате зајма или пре истека крајњег рока за отплату зајма, односно ако не исплате зајам на начин из става 2. у обавези да неотплаћени износ зајма врате приликом престанка радног односа. Тужилац је потписао и изјаву 11.03.2014. године којом се сагласио да прихвата да му се уколико му радни однос престане пре почетка отплате зајма или пре истека рока за отплату зајма, неисплаћени износ зајма обустави од зараде или накнаде зараде или отпремнине. Одлуком о отпису потраживања по основу зајма запосленима код тужене од 10.04.2017. године, запосленима је отписан дуг по основу зајма који је у циљу побољшања материјалног права одобрен одлуком од 13.03.2014. године. Тужена је током поступка истакла компензациони приговор поднеском од 16.04.2018. године.

Првостепени суд је на основу овако утврђеног чињеничног стања, а применом одредбе члана 119. став 1. тачка 1. и 105. став 3. Закона о раду, закључио да отпремнина коју је тужена као послодавац дужна да исплати запосленом приликом одласка у пензију спада у примања из радног односа која се не сматрају зарадом, те да тужена као послодавац није имала овлашћење да новчано потраживање према запосленом овде тужиоцу обустави од отпремнине. Међутим, исто тако постоји и обавеза тужиоца да неотплаћени износ зајма врати туженој приликом престанка радног односа. Из ових разлога, те с обзиром да оба потраживања гласе у новцу, на исти износ и да су доспела дана 08.08.2016. године, првостепени суд је нашао да је основан приговор пребијања истакнут од стране тужене, па је извршио пребијање и одлучио као у изреци првостепене пресуде.

Другостепени суд је након одржане расправе закључио да се отпремнина према правилу из члана 105. став 3. Закона о раду не сматра зарадом, те да послодавац није имао овлашћења да своје новчано потраживање према запосленом наплати обустављањем износа од отпремнине чак и када је за то запослени дао пристанак у писменој форми. Из ових разлога, а имајући у виду да је обавеза послодавца да исплати запосленом приликом одласка у пензију отпремнину у пуном износу, усвојио је тужбени захтев и обавезао тужену да тужиоцу исплати назначени износ.

По оцени Врховног касационог суда, правилно је другостепени суд применио материјално право када је усвојио тужбени захтев.

Према члану 123. став 1. Закона о раду, послодавац може новчано потраживање према запосленом наплатити обустављањем од његове зараде само на основу правноснажне одлуке суда, у случајевима утврђеним законом или уз пристанак запосленог. Сагласно члану 105. став 3. наведеног закона, отпремнина исплаћена у складу са чланом 158. тог закона не сматра се зарадом.

С обзиром на изложено, тужени је износ одобреног зајма могао, уз пристанак тужиоца, одбити само од његове зараде, али не и отпремнине. Отпремнина, по својој природи, представља једну од законом утврђених мера заштите запослених, при чему је право на отпремнину Уставом Републике Србије, чланом 60. ставом 4. дефинисано као неотуђиво право којег се нико не може одрећи. У конкретном случају, није било спорно то да је тужилац дана 11.03.2014. године, туженој дао изјаву којом се обавезао да ће, уколико му радни однос престане пре истека крајњег рока за отплату зајма, неуплаћени износ зајма вратити приликом престанка радног односа. Међутим, тужилац се није могао одрећи отпремнине (члан 60. став 4. Устава Републике Србије), па зато изјава од 11.03.2014. године, чијим потписивањем се тужилац сагласио да се износ зајма одбије између осталог и од отпремнине, не може производити правно дејство у том делу. То даље значи да тужена, тек након исплате отпремнине, има могућност да тужбом или на други начин од тужиоца потражује исплату зајма, али ни у ком случају не може по том основу умањити његову отпремнину.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Одлука садржана у другом ставу изреке донета је на основу члана 165. став 1. у вези члана 154. ЗПП, а имајући у виду да тужени није успео у поступку по ревизији.

**Председник већа – судија
Бисерка Живановић, с.р.**

**За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић**